

Kadernota

Begroting BsGW 2022

Meerjarenraming 2022-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
1. Samenvatting	5
2. Uitgangspunten en (nog in te nemen) standpunten Bestuur	8
2.1 Uitgangspunten	8
2.2 Rekenuitgangspunten	9
2.3 Formatieplan	10
3. Kostenverdeelmethode	12
4. Weerstandsvermogen en risico-analyse	13
5. Ontwikkelingen	14
5.1 Zekere ontwikkelingen	14
<i>Loonontwikkeling</i>	14
<i>Indexering goederen en diensten</i>	14
<i>Proceskosten</i>	15
<i>Stimuleringsregeling</i>	16
<i>Waarderen op gebruiksoppervlakte: project</i>	16
<i>Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase</i>	16
<i>Visie op dienstverlening</i>	18
<i>Informatievoorziening en ICT</i>	18
<i>Standaardisatie</i>	19
5.2 Mogelijke ontwikkelingen	21
<i>Fiscale Vereenvoudigingswet 2017</i>	21
<i>Voortgang implementatie Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister</i> ...	22
<i>Lagere opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente</i>	23
<i>Verruiming gemeentelijk belastinggebied</i>	24
<i>Omgevingswet</i>	24
<i>Samenwerking / nieuwe deelnemers in BsGW</i>	24
<i>Uniforme samenhangende objectenregistratie (SOR)</i>	25
<i>Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel</i>	25
<i>Waardering zonnepanelen voor de WOZ-waarde</i>	26
<i>Vergroening belastingen</i>	26
<i>Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB</i>	27
<i>Archiefwet</i>	27
6. Investerings	29
7. Financieel meerjarenperspectief	30
7.1 Ontwikkeling netto kosten BsGW en bijdragen deelnemers	30
7.2 (Financiële) effecten kadernota 2022	32
Bijlage 1: producten-aantallen kostenverdeelmethode	33

1. Inleiding

Deze kadernota is opgesteld ter voorbereiding op de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2022-2026 van BsGW. Hierin worden de uitgangspunten, standpunten van het bestuur, de financiële en niet-financiële ontwikkelingen geschetst, welke mogelijk van invloed zijn op de bedrijfsvoering van BsGW voor de jaren 2022 en verder. Op basis van deze nota stelt het bestuur de kaders vast voor de bedrijfsvoering en daarmee voor de begrote netto kosten.

Leeswijzer:

Hoofdstuk 1 bevat de samenvatting van deze kadernota.

In de erop volgende hoofdstukken 3 tot en met 9 wordt nader ingegaan op de details.

Hoofdstuk 2 tot en met 4 bevatten de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de begroting 2022 en de meerjarenraming 2022–2026, inclusief de standpunten die zijn ingenomen door het bestuur.

Daarnaast wordt hierin de kostenverdeelsystematiek toegelicht, naast het proces om te komen tot een afdoende weerstandsvermogen.

In hoofdstuk 5 wordt vervolgens ingegaan op de zekere en mogelijke ontwikkelingen die effect kunnen hebben op de begroting.

Hoofdstuk 6 bevat het meerjaren investeringsprogramma.

Tot slot worden in hoofdstuk 7 de (voorlopige) financiële effecten waar mogelijk voor het jaar 2022 zichtbaar gemaakt.

1. Samenvatting

Door wijzigingen in de wetgeving betreffende de tegemoetkoming in de proceskosten is het sinds 2014 rendabel geworden voor zogenaamde WOZ-bureaus om namens de burger bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bureaus de tegemoetkoming van de proceskosten krijgen. De ontwikkelingen met betrekking tot de hausse aan proceskosten, waarmee BsGW sinds 2014 wordt geconfronteerd, blijft nog steeds een belangrijk aandachtspunt. Het aantal ingediende bezwaren neemt nog steeds toe. Deze ontwikkeling is ook landelijk zichtbaar, zowel qua toename van het totaal aantal ingediende bezwaren als ook het feit dat steeds meer burgers en bedrijven gebruik maken van een WOZ-bureau of andere gemachtigden.

Gezien deze ontwikkelingen en het feit dat de tarieven voor de proceskostenvergoeding elk jaar worden verhoogd, wordt deze post voor 2022 (en verdere jaren) opgehoogd naar € 3 miljoen.

Ten tijde van het schrijven van deze kadernota zitten we nog middenin de pandemie van COVID-19. Afhankelijk van het te nemen beleid van de deelnemers in 2020 en 2021 zal dit al dan niet financieel effect hebben op de meerjarenbegroting 2022-2026.

Ten aanzien van ICT maakt BsGW deel uit van een sterk veranderende omgeving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is en impact heeft op de bedrijfsvoering van BsGW. De interne processen en informatievoorziening van BsGW dienen op deze ontwikkelingen afgestemd te worden. De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI) en Common Ground zijn dergelijke ontwikkelingen, die door BsGW nadrukkelijk zullen worden gevolgd en heeft waar mogelijk en zinvol een plaats in de ontwikkelde I-visie. Deze I-visie vormt de basis voor de vormgeving van de informatievoorziening naar de toekomst. Enkele belangrijke pijlers hiervan zijn het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur (afloop huidige contract 31-05-2022) als het huidige belastingpakket (afloop huidige contract 31-12-2021) via een Europese aanbesteding.

Standaardisatie is strategisch voor BsGW van groot belang. Hoewel er geen directe relatie is met het Ondernemings- en ontwikkelingsplan 2018-2020, kan standaardisatie wel een succesfactor zijn, maar is niet de enige en zeker geen kritieke succesfactor. Daarnaast wordt er ook ingezet op interne standaardisatie.

Op dit moment zijn er veel varianten die als heffingsgrondslag voor de verschillende belastingsoorten gelden. Dit maakt het inrichten van de processen, inclusief automatisering hieromheen, ingewikkeld. Maatwerk, work-arounds en meer zijn hiervoor nodig. Zeker gezien de fase van ontwikkeling waarin de organisatie zich nu bevindt zoals de I-visie, maar ook zaken als een samenhangende objectenregistratie, landelijke voorzieningen, gegevensuitwisseling en meer vragen om standaardisatie. Bovendien gaat BsGW een aanbesteding van haar belastingpakket tegemoet. Hiervoor dient een gedegen pakket van eisen te worden opgesteld en is standaardisatie gewenst.

Ten tijde van het opstellen van deze kadernota loopt de discussie op bestuurlijk niveau om te bezien welke mogelijkheden er zijn om te komen tot standaardisatie, uiteraard met behoud van de eigen beleidsvrijheid van de deelnemers.

Daarnaast kent BsGW het project Ondernemings- en ontwikkelplan BsGW 2018-2020. De taakstellende formatiereductie die BsGW zich heeft gesteld in het OOP zal vanaf 2028 tot uiting komen in lagere bijdragen voor de deelnemers. Dit project raakt de begroting 2022 en meerjarenraming 2022-2026 van BsGW niet en vormen daarmee geen onderdeel van deze kadernota.

Vanaf 1 januari 2022 is er een verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarvoor gebruikte BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Namens en op verzoek van de deelnemers heeft BsGW de regie van dit transitieproject (2019-2021) op zich genomen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en het Gegevenshuis. Eind 2020 en in de loop van 2021 zal voor steeds meer gemeenten de transitie gereed zijn.

Dan start de beheerfase: het bijhouden en actueel houden van de gegevens. Hiervoor zullen de deelnemers jaarlijks een WOZ-mutatiedetectie (laten) uitvoeren. Daarnaast willen deelnemers, gegevenshuizen en BsGW gaan werken met een zogenaamd regieportaal. Dit is een applicatie die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeente) als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. Namens de keten heeft BsGW de regie op zich genomen voor het aanschaffen van dit portaal. In de begroting 2022 is hiervoor € 333 duizend per jaar opgenomen, vooralsnog tot en met 2024, aangezien de verwachte landelijke ingangsdatum van de samenhangende objectenregistratie SOR is gesteld op 1-1-2025.

Vooralsnog is het niet bekend waar en hoe de SOR belegd zal worden in de keten. Deze ontwikkeling heeft mogelijk financiële gevolgen voor de meerjarenbegroting van BsGW. Afhankelijk van het besluit hierover heeft dit gevolgen voor de meerjarenbegroting van BsGW. BsGW heeft inmiddels voorbereidingen gestart, naast bovenstaande beheerfase, ter voorbereiding van deze voorgenomen wettelijke verplichting.

Financieel effect kadernota 2022

Eén van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie. Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is dan ook altijd geweest: sober en doelmatig. BsGW heeft zich gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van 12% in de eerste 6 jaar na de verzelfstandiging en heeft in de jaren 2012-2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers. De totale gerealiseerde kostenreductie loopt hiermee op tot € 1,565 miljoen per jaar.

Echter om een verantwoorde bedrijfsvoering te kunnen borgen, zijn de grenzen van bezuinigingen (vooralsnog) bereikt. In voorliggende kadernota 2022 zijn derhalve de loonindexering en indexering goederen en diensten opgenomen. Uiteraard geldt dat BsGW een sobere en doelmatige begroting en meerjarenraming opstelt met als aanvullend uitgangspunt dat tussentijdse begrotingswijzigingen zoveel als mogelijk worden voorkomen. Gezien de toename van het aantal WOZ-bezwaren (ook landelijk) en met name het feit dat burgers en bedrijven in toenemende mate bezwaar maken via een WOZ-bureau, is rekening gehouden met hogere proceskosten voor 2022 (en latere jaren).

Tot slot is BsGW gevraagd de regie te nemen namens de deelnemers voor de beheerfase waarderen op gebruikersoppervlakte. De vaste, structurele lasten hiervan, bestaande uit de aanschaf van een regieportaal voor en namens de gehele keten, worden niet separaat afgerekend met de deelnemers maar opgenomen in de begroting 2022 (en verdere jaren).

De basis voor de begroting 2022 is de jaarschijf 2022 uit de vastgestelde meerjarenbegroting 2021-2025, rekening houdend met de nieuwe wijze van kostenverdeling (AB 25 juni 2020).

Per saldo stijgen de netto-kosten 2022, en daarmee ook de bijdragen van de deelnemers, met minimaal € 1,846 miljoen ten opzichte van de begroting 2021 als gevolg van de volgende posten:

- Loonindexering € 403 duizend;
- Indexering goederen en diensten € 150 duizend;
- Proceskostenvergoeding € 960 duizend;
- Regieportaal € 333 duizend.

Afhankelijk van de bestuurlijk vast te stellen kaders voor bedrijfsvoering, kunnen de netto kosten voor de begroting 2022 wijzigen.

Het benodigde weerstandsvermogen is conform besluitvorming gebaseerd op een jaarlijks bij het opstellen van de begroting uitgevoerde risicoanalyse. Zo kan bepaald worden of het berekende weerstandsvermogen toereikend is. Voor de begroting 2022 zal BsGW begin 2021 opnieuw een risicoanalyse uitvoeren. De uitkomst hiervan is onderdeel van de begroting 2022.

2. Uitgangspunten en (nog in te nemen) standpunten Bestuur

2.1 Uitgangspunten

1. Een minimale, maar wel realistisch onderbouwde begroting waarmee BsGW invulling geeft aan de doelstelling om de bijdragen van de deelnemers zo laag mogelijk te houden.
2. Financiële consequenties van zekere ontwikkelingen en bestuursbesluiten worden in de begroting meegenomen. Zekere ontwikkelingen, waarvan de (financiële) effecten nog een mate van onzekerheid hebben, worden eveneens zo veel mogelijk gekwantificeerd.
Mogelijke ontwikkelingen worden alleen voor zover dat is in te schatten in de begroting meegenomen.
Voor zover deze mogelijke ontwikkelingen niet zijn in te schatten, worden deze pas in de (gewijzigde) begroting opgenomen zodra de desbetreffende ontwikkeling is geformaliseerd en de financiële consequenties kunnen worden vastgesteld.
3. De kaders voor de begroting van BsGW worden meer dan een jaar voor het eigenlijke begrotingsjaar opgesteld en aangeboden aan het bestuur. In deze periode kunnen zich afwijkingen voordoen van de in de kadernota en begroting opgenomen rekenuitgangspunten, dan wel onvoorziene ontwikkelingen die onafwendbaar dan wel onuitstelbaar zijn. Om eventuele, niet voorziene ontwikkelingen op te kunnen vangen, en zo tussentijdse begrotingswijzigingen zoveel als mogelijk te voorkomen, is de post onvoorzien opgevoerd in de begroting van BsGW.
4. Als basis voor de begroting 2022 en meerjarenraming 2022-2026 van BsGW dient de jaarschijf 2022 uit de vastgestelde begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2025.
5. De indexering voor loonontwikkeling en de indexering goederen en diensten is gebaseerd op de meest actuele, (meerjaren)gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB), respectievelijk de loonvoet sector overheid en de Consumenten Prijsindex (CPI). De in de kadernota opgenomen indexering benadert daarmee zo veel als mogelijk de realiteit.
6. Een jaarlijkse risicoanalyse maakt onderdeel uit van de begroting, waarbij wordt getoetst of het weerstandsvermogen toereikend is om de geïdentificeerde risico's te kunnen afdekken.
7. Het ondernemingsplan BsGW 2018-2020 en de wijze van financiering hiervan, is vastgesteld door het algemeen bestuur van BsGW in de AB-vergadering van 14-12-2017. De uitvoering van dit ondernemingsplan en ontwikkelingsplan (OOP) is een separaat traject en behoort niet tot de reguliere bedrijfsvoering van BsGW. Het ondernemingsplan raakt de begroting 2022 en meerjarenraming 2022-2026 van BsGW daarom niet en vormt daarmee geen onderdeel van deze kadernota. De taakstellende formatiereductie die BsGW zich heeft gesteld in het OOP zal vanaf 2028 tot uiting komen in lagere bijdragen voor de deelnemers.
8. BsGW is namens de gemeenten gevraagd om de regie van de beheerfase waarderen op gebruiksoppervlakte te voeren. De kosten voor de aanschaf van het regieportaal zijn in de begroting opgenomen en zullen op de gebruikelijke wijze via de kostenverdeelmethode worden doorbelast naar de deelnemers op basis van het aandeel in het totale aantal WOZ-objecten.

9. De gewijzigde kostenverdeelmethodiek wordt gehanteerd zoals die is vastgesteld in het AB van 25 juni 2020, waarbij de WOZ-proceskosten voor 100% aan het product Waarderen worden toebedeeld en de beheerkosten GDI worden verdeeld conform de verdeelsleutel 40% gemeenten en 60% Waterschap.

2.2 Rekenuitgangspunten

In de begroting 2022 en de meerjarenraming 2022-2026 wordt gerekend met de volgende rekenuitgangspunten:

	Rekenuitgangspunten	2022	2023	2024	2025	2026
A	indexering salariskosten	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%
B	indexering goederen en diensten	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
C	indexering opbrengsten	0%	0%	0%	0%	0%
D	rente kredieten / leningen lang	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
E	reserves en voorzieningen	jaarlijkse actualisering				
F	afschrijvingstermijn					
	automatisering	5 jaar	5 jaar	5 jaar	5 jaar	5 jaar
	inventaris	10 jaar	10 jaar	10 jaar	10 jaar	10 jaar
	immateriele activa	< 5 jaar	< 5 jaar	< 5 jaar	< 5 jaar	< 5 jaar
G	onvoorzien	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%

a) Indexering salariskosten

Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector van de afgelopen 5 jaar (2016-2020) als ook van de afgelopen 3 jaar bedraagt 2,8% (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2021 september 2020). Vanaf 2021 voorspelt het CPB een trendbreuk van gemiddeld 1,9%. Derhalve is gekozen om de index te houden op 2,2% conform begroting 2021, hetgeen overeenkomt met het 10-jaarsgemiddelde 2016-2026.

b) Indexering goederen en diensten

In de begroting 2022-2026 wordt, net als in de begroting 2021, gerekend met een indexering van 2%, gebaseerd op de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex van het CPB van de afgelopen jaren (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2021 d.d. september 2020). Hierbij is tevens rekening gehouden met de hogere indexering die ICT-leveranciers hanteren.

c) Indexering opbrengsten

De opbrengsten van BsGW worden niet geïndexeerd. De bankrente, opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente worden realistisch geraamd.

d) Rente kredieten/leningen lang

Investerings worden, indien nodig, afgedekt via financiering gelijk aan de afschrijvingstermijn, meestal 5 jaar. Voor de jaren 2022-2026 wordt een interne rekenrente van 0,5% gehanteerd.

e) Reserves en voorzieningen

Jaarlijks wordt op basis van de risicoanalyse het benodigde weerstandsvermogen berekend. Op basis hiervan wordt het al gevormde vermogen aangevuld of afgeroomd.

Voor voorzieningen geldt een jaarlijkse actualisering van doel en benodigde omvang.

f) Afschrijvingstermijn

Voor activa die gedurende het lopende jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop.

g) Onvoorzien

Het budget onvoorzien wordt gesteld op 1,4% van het bruto-begrotingstotaal.

2.3 Formatieplan

Onderstaande tabel toont het formatieplan van BsGW 2011 – 2026:

Formatie in historisch perspectief	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018-2020	2021-2024	2025	2026	2025	2026
Startformatie BsGW	77,0	77,0											
Integratie WOZ-waardebepaling Venlo		5,1											
Toetreders 2012		3,5											
Formatie BsGW	77,0	85,6	85,6										
Toetreders 2013			19,1										
Parkeerbelasting			2,5										
Inbesteding taken			16,0										
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	123,3									
Toetreders 2014, 1 bijjet				23,0									
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	146,3								
Toetreders 2015					13,8								
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	160,1	160,1	160,1						
Parkeerbelasting							0,2						
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	160,1	160,1	160,3	160,3	160,3				
Uitbreiding dienstverlening									0,5				
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	160,1	160,1	160,3	160,3	160,8	160,8			
Ondernemings- en ontwikkelingsplan (OOP)										-20,0			
Totaal										140,8	140,8	140,8	140,8

In deze kadernota wordt geen rekening gehouden met eventuele toekomstige nieuwe toetreders dan wel nieuwe belastingen of (belasting gerelateerde) producten. Het formatieplan blijft op het niveau van 2020 met 160,8 fte. Verder committeert BsGW zich conform het Ondernemingsplan aan een taakstellende kostenreductie van € 1,3 miljoen, voorsnog weergegeven in bovenstaande tabel als een formatiereductie van 20 fte. Deze taakstelling wordt uiterlijk 7 jaar na start van de beschreven doorontwikkeling gerealiseerd (AB 14-12-2017). Het formatieplan zal hiermee uiterlijk 31-12-2024 uitkomen op 140,8 fte.

De formatieve gevolgen, minder menskracht en maatwerk, zijn onderdeel van het eindresultaat dat middels het Ondernemingsplan is gesteld.

Toekomstige kostenbesparingen Ondernemings- en ontwikkelplan 2018-2020

BsGW heeft, naast de reguliere bedrijfsvoering, een separaat traject uitgevoerd, zijnde het ondernemings- en ontwikkelingsplan BsGW 2018-2020 (AB 14-12-2017). Na een fase van groei is het aantal deelnemers in het samenwerkingsverband BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen gestabiliseerd. Na de verzelfstandiging in 2011 groeide BsGW in slechts vier jaar tijd uit naar het huidige samenwerkingsverband waarin 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers heeft om een herijking van de organisatie gevraagd.

Herijking binnen BsGW heeft fundamenteel ingegrepen in de huidige structuur en werkwijze. Tegelijkertijd was actie vereist om de verbetering en continuïteit van de werkprocessen te borgen. Voor dit ontwikkeltraject is in een investerings- en ontwikkelbudget vrijgegeven van € 4 miljoen. De dekking voor deze investering wordt gevonden in de op termijn te realiseren structurele formatiereductie en daarmee lagere netto-kosten. Dit leidt uiteindelijk tot een verlaging van de bijdrage voor de deelnemers van € 1,3 miljoen op jaarbasis.

Eind 2024 zal de formatiereductie 100% geeffectueerd zijn. In de jaren 2025-2027 wordt deze formatiereductie ingezet als dekking voor de projectkosten OOP.

Vanaf 2028 zal deze structurele personele kostenreductie leiden tot lagere bijdragen van de deelnemers.

Investerings/ontwikkelbudget niet geïndexeerd (* € 1.000,-)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Na 7 jaar 100% geeffectueerd	2.000	1.000	1.000	0	0	0	0	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
Cumulatief voordeel	2.000	3.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	2.700	1.400	100	-1.200	-2.500

Uitgegaan wordt van het meest voorzichtige scenario (AB 14-12-2017).

Een deel van de ontwikkelingen op het gebied van automatisering, digitalisering en efficiencyverbetering heeft voor het jaar 2020 vertraging opgelopen als gevolg van extra werkzaamheden en het aanpassen van werkwijzen in verband met het coronavirus.

Het in stand houden van een adequate bedrijfsvoering binnen BsGW speelt hierbij ook een belangrijke rol.

3. Kostenverdeelmethode

De processen voor waterschappen en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, in overeenstemming met de organisatieopzet van BsGW.

BsGW heeft haar processen uitgedrukt in 4 primaire producten van dienstverlening: Heffen, Waarderen, Innén, Klantzaken. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening.

De kosten van de activiteiten en processen op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals ICT, de ondersteuning van het personeel en de ontwikkeling van BsGW) worden eveneens als apart product inzichtelijk gemaakt. Deze kosten zijn, zonder arbitraire verdeelsleutels, niet te splitsen naar de primaire processen en worden daarom verdeeld naar rato van het aandeel dat de deelnemers hebben in de kosten van de (sub)producten.

Wanneer belastingsoorten die afwijken van de standaardbelastingsoorten van BsGW (de zogenaamde exoten) worden ingebracht in de samenwerking, wordt via een (financiële) analyse bepaald of de gangbare methode van kostenverdeling van toepassing kan zijn, of dat de kosten apart doorberekend kunnen worden. Sinds 2014 kent BsGW 1 sub-product (exoot): Parkeerbelasting. Daarnaast kent BsGW vanaf 2020 het sub-product GDI, waarbij de kosten volgens de verdeelsleutel 40% gemeenten en 60% Waterschap worden omgeslagen (AB, 25 juni 2020).

Fixeren productieaantallen ten behoeve van vaststellen verdeelsleutels

De verdeelsleutels voor de kosten van de primaire processen zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers: aanslagbiljetten, aanslagregels, gemeentelijke WOZ-objecten en klantcontacten. De niet-reguliere belastingsoort Parkeerheffing wordt apart met de deelnemers afgerekend. Als verdeelsleutel geldt hierbij het aantal aanslagregels.

De kosten uit hoofde van GDI worden op basis van het aandeel in de kosten Ondersteuning & Ontwikkeling verdeeld, waarbij de totale verdeling zich verhoudt tot 40% gemeenten en 60% Waterschap Limburg (AB 25 juni 2020).

De bijdrage per deelnemer dient een bestendige lijn te laten zien. Een jaarlijks schommelende bijdrage is voor de deelnemers niet gewenst en zou ook een verkeerde verwachting scheppen bij de toetredingsvoorstellen over de te betalen bijdrage en per saldo te behalen voordeel in de toekomst. Afgesproken is de aantallen die als verdeelsleutels gehanteerd worden bij de bijdragebepaling, als ook de opzet van de kostenverdeelmethode te fixeren. Alleen een wezenlijke, substantiële wijziging van belastingsoorten, kan invloed hebben op de opzet van de kostenverdeelmethode.

In de tabel in de bijlage 1 worden de productenaantallen per deelnemer weergegeven, zoals deze als verdeelsleutel zijn opgenomen in de kostenverdeelmethode, conform de onafhankelijk uitgevoerde nulmeting voorafgaand aan de toetreding.

4. Weerstandsvermogen en risico-analyse

Bestuurlijk is de voorkeur uitgesproken het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch wel realistisch, te laten zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder te hoeven terugvallen op de deelnemers.

Het benodigde weerstandsvermogen is conform besluitvorming bij de verzelfstandiging van BsGW, gebaseerd op een risicoanalyse volgens de beproefde systematiek van de gemeente Venlo. De founding fathers Waterschap Limburg en de gemeente Venlo hebben het weerstandsvermogen in 2011 opgebouwd door een bodemstorting van € 385.000, -. Een en ander is vastgelegd in het bestuursdocument bij oprichting en als zodanig vastgesteld door de founding fathers¹.

De risicoanalyse wordt jaarlijks uitgevoerd zodat bepaald kan worden of het berekende weerstandsvermogen toereikend is. Voor de begroting 2022 voert BsGW eind 2020/begin 2021 opnieuw een risicoanalyse uit. De uitkomst hiervan is onderdeel van de begroting 2022.

De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de niet afgedekte risico's en het aanwezige weerstandsvermogen en wordt berekend door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen op basis van het risicoprofiel. Deze ratio is een stuurmiddel. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

¹ zie paragraaf 7.4.1 Opbouw weerstandsreserve BsGW uit bestuursdocument 'Oprichting Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen' van ConQuaestor, versie 1.0 d.d. 25-01-2011

5. Ontwikkelingen

Er doen zich de komende jaren ontwikkelingen voor die invloed hebben op de bedrijfsvoering van BsGW. Voor het opstellen van de begroting is het van belang om onderscheid te maken in de volgende twee categorieën toekomstige ontwikkelingen:

- Zekere ontwikkelingen

Deze ontwikkelingen zijn zeker en/of geformaliseerd via een bestuursbesluit.

De financiële consequenties worden verwerkt in de begroting 2022 en de meerjarenraming 2022-2026. In tegenstelling tot vorige jaren worden ook de financiële effecten die nog een mate van onzekerheid hebben, zoveel mogelijk gekwantificeerd en opgenomen in de (meerjaren)begroting. Dit om tussentijdse begrotingswijzigingen te voorkomen (Proces tussentijdse begrotingswijzigingen; DB BsGW 28-02-2019, agendapunt 5b).

- Mogelijke ontwikkelingen

Op het moment van opstellen van deze kadernota zijn deze ontwikkelingen nog niet geformaliseerd door een bestuursbesluit of de uitkomsten nog onzeker. Deze ontwikkelingen zullen alleen daar waar dit op redelijkheid kan worden ingeschat, worden meegenomen in de begroting 2022 en de meerjarenraming 2022-2026. Daar waar deze niet op redelijkheid zijn in te schatten zullen deze pas, wanneer deze zijn geformaliseerd en de (financiële) consequenties zijn vastgesteld, worden opgenomen in de begroting (middels een begrotingswijziging).

5.1 Zekere ontwikkelingen

De financiële consequenties, ook waarvan die nog een mate van onzekerheid hebben, van de volgende ontwikkelingen worden verwerkt in de begroting 2022:

Loonontwikkeling

Indexering salariskosten

Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector van de afgelopen 5 jaar (2016-2020) als ook van de afgelopen 3 jaar bedraagt 2,8% (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2021 september 2020). Vanaf 2021 voorspelt het CPB een trendbreuk van gemiddeld 1,9%. Derhalve is gekozen om de index te houden op 2,2% conform begroting 2021, hetgeen overeenkomt met het 10-jaarsgemiddelde 2016-2026.

Indexering goederen en diensten

In de begroting 2022-2026 wordt, net als in de begroting 2021, gerekend met een indexering van 2%, gebaseerd op de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex van het CPB van de afgelopen jaren (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2021 d.d. september 2020). Hierbij is tevens rekening gehouden met de hogere indexering van ICT-leveranciers.

Proceskosten

Door ontwikkelingen in de wetgeving betreffende de tegemoetkoming in de proceskosten – door het afschaffen van een zogenaamde Fierensdrempel die stelde dat bij minimale waardeverschillen de waarde gehandhaafd diende te blijven – is het sinds 2014 rendabel geworden voor zogenaamde WOZ-bureaus om namens burgers bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bureaus de tegemoetkoming proceskosten kunnen opstrijken. Dit heeft landelijk geresulteerd in een forse stijging van de proceskosten, waarbij er een discrepantie is tussen hoogte van de kostenvergoeding en restitutie van belastingbedragen. Bovendien leggen genoemde bedrijven een onevenredig beslag op tijd van de samenwerkingen, zo ook voor BsGW. Vanaf 2014 ziet ook BsGW zich geconfronteerd met een toename van de WOZ-proceskostenvergoeding. Zie onderstaande tabel:

Ontwikkeling proceskosten BsGW (begroting)										
Bedragen * € 1.000,-										
Proceskosten BsGW							2020	2021	2022	
							2.000	2.040	2.081	
Ontwikkeling proceskosten BsGW (realisatie/prognose)										
Bedragen * € 1.000,-										
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Proceskosten BsGW		595	621	1.167	1.332	1.700	1.500	2.700-3.000		

Hoewel in 2019 een lichte daling te zien was in zowel de ingediende bezwaren als de uitbetaalde proceskostenvergoeding, zien we juist in 2020 een forse stijging. Het aantal ingediende bezwaren steeg met bijna 50% en de bezwaren via een gemachtigde stegen met ruim 75%, terwijl de stijging bij bedrijven en particulieren is toegenomen met ruim 20% ten opzichte van 2019. De forse stijging in 2020 kan mogelijk verband houden met COVID-19: door de intelligente lockdown hebben meer belastingplichtigen de tijd gehad en genomen om een WOZ-bezwaar in te dienen, al dan niet via een gemachtigdenbureau. Maar ook buiten deze (mogelijk incidentele) piek in 2020, neemt het aantal ingediende bezwaren elk jaar toe.

Deze ontwikkeling is ook landelijk zichtbaar, zowel qua toename van het totaal aantal ingediende bezwaren als ook het feit dat steeds meer burgers en bedrijven gebruik maken van een WOZ-bureau of andere gemachtigden.

De proceskostenvergoeding in de jaarschijf 2022 uit de vastgestelde begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2025 is ingeschat op € 2,08 miljoen. Gezien bovenstaande ontwikkelingen en het feit dat de tarieven voor de proceskostenvergoeding elk jaar worden verhoogd, wordt in de begroting 2022 rekening gehouden met € 3 miljoen aan proceskostenvergoeding.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft op basis van voornoemde ontwikkelingen een onderzoek ingesteld naar de ontwikkeling van het aantal bezwaren en de in verband hiermee toegekende kostenvergoedingen met als doel scherp te krijgen in hoeverre de no cure, no pay bureaus juridische procedures bij WOZ-beschikkingen en BPM-aangiftes hoofdzakelijk inzetten als verdienmodel voor de verkrijging van proceskostenvergoedingen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum en is in 2019 van start gegaan.

Daarnaast ligt er ten tijde van dit schrijven een ontwerpbesluit ten aanzien van een wijziging in het Besluit proceskosten bestuursrecht.

Dit ontwerpbesluit verhoogt de proceskostenvergoeding die de burger krijgt als hij met succes een overheidsbesluit aanvecht bij de bestuursrechter. Deze verhoging geldt echter niet bij bezwaren en administratieve beroepen (kwijtschelding). Het gaat om een verhoging van de standaardbedragen met 40%. Ook krijgt de bestuursrechter een explicietere bevoegdheid om een hogere vergoeding toe te kennen dan het standaardbedrag als hij vindt dat de overheid in een concrete zaak evident onredelijk is geweest voor de burger. De wijzigingen leiden (verhoging van de forfaitaire vergoeding) of kunnen leiden (expliciete bevoegdheid van de bestuursrechter tot toekenning van een boven forfaitaire vergoeding bij kennelijk onredelijk handelen van het bestuursorgaan) tot hogere proceskostenvergoedingen. Vooralsnog worden geen extra kosten voorzien en wordt derhalve hiermee geen rekening gehouden in de begroting.

Op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en recente jurisprudentie vindt steeds een kritische beschouwing plaats van het huidige beleidskader en interne werkinstructies, en worden indien noodzakelijk of wenselijk processen aangepast.

Elk kwartaal wordt de actuele stand van zaken weergegeven via een mededeling aan het bestuur, bij de bestuursrapportage.

Stimuleringsregeling

Vanaf 1-1-2017 is het voor medewerkers vanaf 10 jaar voor hun AOW-leeftijd mogelijk om minder te gaan werken met het oog op strategisch formatiebeheer nu en in de toekomst. De maatregel behelst compensatie salaris en pensioenopbouw tot het moment dat de deelnemende medewerker de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt en uitstroomt. Medewerkers kunnen gebruik maken van de regeling vanaf 2017 tot en met 2020, waarbij vanuit deze regeling de financiële effecten merkbaar zijn tot de definitieve (pensioen) uitstroom uiterlijk 2029.

De stimuleringsregeling wordt budgetneutraal uitgevoerd; deze kosten worden binnen de begroting van BsGW opgevangen.

In het AB van 8 oktober 2020 is besloten deze regeling niet meer te verlengen. De belangrijkste redenen zijn een versnippering van fte's, toename van het aantal parttimers naast het feit dat het een kostbare regeling is.

Waarderen op gebruiksoppervlakte: project

Vanaf 1 januari 2020 is er een verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Voor de transitie van inhoud naar gebruiksoppervlakte hebben de gemeentelijke deelnemers BsGW verzocht de regie van dit project op zich te nemen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en het Gegevenshuis. Dit traject is eind 2021 afgerond.

Voor de erop volgende beheerfase, zie hierna.

Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase

Vanaf 1 januari 2022 is er een verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarvoor gebruikte BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. De gebruiksoppervlakte is een authentiek gegeven en wordt door de inliggende gemeenten (of gegevenshuizen) beheerd in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). Namens en op verzoek van de deelnemers heeft BsGW de regie van dit transitieproject (2019-2021) op zich genomen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en het Gegevenshuis.

Eind 2020 en in de loop van 2021 zal voor steeds meer gemeenten de transitie gereed zijn. Dan start de beheerfase: het bijhouden en actueel houden van de gegevens. In 2020 zijn gemeenten en BsGW in overleg gegaan hoe de beheerfase (feitelijk de voorloper op de samenhangende objectenregistratie SOR, paragraaf 5.2 pagina 27) ingericht dient te worden en hoe het beheer op termijn wordt belegd.

Regieportaal

Een werkgroep, bestaande uit BAG- en/of contractmanagers van de gemeenten Beek, Beesel, Bergen, Gulpen-Wittem, Roermond, Stein en Valkenburg, Het Gegevenshuis (Landgraaf) en BsGW, heeft onder begeleiding van een externe marktpartij een onderzoek uitgevoerd en unaniem als oplossingsrichting gekozen om te willen gaan werken met een zogenaamd regieportaal. Dit is een applicatie die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeente) als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. De samenhang tussen beide administraties blijft zo kwalitatief op peil, gegevens blijven 1 op 1 lopen en er is realtime inzicht in de verschillende databronnen. Het portaal is dus zowel voor de gemeenten, de op GEO-gebied aan de gemeente gerelateerde samenwerkingsverbanden, als ook voor BsGW van belang en voor alle partijen te benaderen en te gebruiken.

Nut en noodzaak om over dit portaal te beschikken is voor de werkgroepleden evident en staat los van welke positie BsGW, de deelnemende gemeente(n) en de gegevenshuizen in zullen gaan nemen in relatie tot de samenhangende objectenregistratie (SOR). Met betrekking tot de samenhangende objectenregistratie dienen nog bestuurlijke keuzes gemaakt te worden. Totdat de samenhangende objectenregistratie een feit is, dienen de omzettingen naar gebruikersoppervlakte en andere relevante gegevens actueel te worden gehouden en te kunnen worden uitgewisseld tussen de verschillende partijen: de beheerfase.

Net als bij het project 'Waarderen op gebruiksoppervlakte' voert BsGW de regie van beheerfase uit namens de deelnemers. Dit betreft de periode 2021-2024, de wettelijke ingangsdatum van de SOR is vooralsnog gepland voor 1-1-2025. De totale kosten voor de aanschaf van het regieportaal zijn begroot op € 1 miljoen en zullen (vooralsnog tot en met 2024) worden opgenomen in de (meerjaren)begroting 2022 en via de kostenverdeelmethode worden doorbelast naar de gemeentelijke deelnemers op basis van het aandeel in het totale aantal WOZ-objecten.

Mutatiedetectie

Voor het in beheer krijgen en houden van de WOZ-administratie is enkel de stroom van bouw- en sloopvergunningen vanuit de gemeenten of gegevenshuizen inmiddels onvoldoende. Onder andere door vergunningsvrije (en illegale) bouw en sloop en in de toekomst de werking van het omgevingsplan in het kader van de Omgevingswet, zijn andere inwinningstechnieken noodzakelijk geworden. In het project Waarderen op gebruiksoppervlakte is voor elke gemeente eenmalig een WOZ-mutatiedetectie uitgevoerd. WOZ-mutatiedetectie betreft het op basis van luchtfoto's, obliekfoto's, de BAG- en de WOZ-administratie inzichtelijk maken welke WOZ-onderdelen opgevoerd en afgevoerd moeten worden in de WOZ-administratie. Deze wijzigingen worden gestructureerd aangeleverd zodat deze automatisch verwerkt kunnen worden in de WOZ-administratie. Het beter

inzichtelijk hebben van de mutaties door het uitvoeren van de WOZ-mutatiedetectie draagt dan ook bij aan het verbeteren van de WOZ-waardering.

Om de gegevens vanuit het project Waarderen op gebruikersoppervlakte actueel te houden dient de WOZ-mutatiedetectie jaarlijks te worden uitgevoerd. De gemeente maakt daarbij de keuze om de WOZ-mutatiedetectie zelf uit (te laten) voeren of door BsGW uit te laten voeren. De WOZ-mutatiedetectie kan immers het beste uitgevoerd worden samen met de BAG/BGT-mutatiedetectie die enkele gemeenten al jaarlijks laten uitvoeren. Het samenvoegen van de WOZ-mutatiedetectie met de BAG/BGT mutatie detectie is efficiënt en economisch het voordeligst.

Visie op dienstverlening

In het Organisatie Ontwikkelplan van BSGW (OOP) is aangegeven dat voor BSGW visie op dienstverlening en een bijbehorend dienstverleningsconcept wordt opgesteld. In de visie geven we aan hoe we via verschillende kanalen onze klanten willen bedienen. Aandachtspunten uit de klantenmonitor worden hierin meegenomen.

In 2020 is de Visie op dienstverlening voor belastingplichtigen, inclusief dienstverleningsnormen, vastgesteld. In 2021 wordt, via een afzonderlijk traject, ook een visiedocument opgesteld met betrekking tot de dienstverlening aan deelnemers inclusief dienstverleningsnormen. De eventuele kosten zullen binnen de begroting van BsGW worden opgevangen.

Informatievoorziening en ICT

BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is en impact zal krijgen op de bedrijfsvoering van BsGW. De interne processen en informatievoorziening van BsGW dienen op deze ontwikkelingen afgestemd te worden. Onderstaand volgt een toelichting op deze ontwikkelingen:

o Collectieve Infrastructuur

Aansluiten bij deze ontwikkeling is alleen maar mogelijk wanneer de organisatie beschikt over een betrouwbare, veilige en robuuste IT-infrastructuur. Ontwikkelingen die hiervoor zorgen zijn:

- De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)
- de Gemeentelijke Gemeenschappelijke infrastructuur (GGI)
- Common Ground

De GDI bestaat uit digitale basisvoorzieningen waarmee overheidsorganisaties hun primaire processen kunnen inrichten. Denk onder meer aan Mijn Overheid Berichtenbox en eHerkenning. Door vanuit de gebruiker te redeneren, wordt in kaart gebracht en onderzocht welke doorontwikkeling van de GDI wenselijk is, hoe regie wordt georganiseerd en hoe met GDI voorzieningen de processen verbeterd worden.

De Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI) is een veilige digitale infrastructuur, aangesloten op andere beveiligde overheidsnetwerken, waardoor samenwerken tussen gemeenten en andere overheden beter, veiliger en makkelijker wordt. De GGI wordt fasegewijs en projectmatig ontwikkeld, zodat kan worden ingespeeld op landelijke veranderingen zoals de

Omgevingswet. De GGI vormt de technische basis waarin toegewerkt wordt naar een gemeentelijke cloud, die uiteraard is aangesloten op de landelijke GDI.

De Common Ground is een informatiekundige visie die de modernisering van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering mogelijk maakt. Betrokkenen krijgen directe toegang tot gedeelde informatiebronnen. Ze versnelt de ontwikkeling van dienstverlening en bedrijfsvoering door het omarmen van nieuwe technologie. Common Ground is geïnitieerd en wordt uitgevoerd door gemeenten en gemeentelijke organisaties zelf. De VNG faciliteert deze ontwikkeling.

Deze ontwikkelingen zullen door BsGW nadrukkelijk worden gevolgd en hebben een plaats in de I-visie (zie hierna).

- ***I-visie***

In 2020 is een I-visie ontwikkeld. De I-visie vormt de basis voor de vormgeving van de informatievoorziening naar de toekomst. Naast een visie is er ook een visie en strategiedocument voor de afdeling IPA zelf opgesteld. Deze twee documenten gecombineerd geven een duidelijk beeld over de I-strategie van BsGW en de wijze waarop de afdeling IPA wordt geherstructureerd. Dit is verwoord in het document "oplegnotitie I-visie en I-strategie BsGW". Tevens wordt een stappenplan opgesteld met activiteiten en projecten om de opgestelde visie in de komende jaren vorm te geven.

Enkele belangrijke pijlers van dit plan zijn het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur (afloop huidige contract 31-05-2022) als het huidige belastingpakket (afloop huidige contract 31-12-2021) via een Europese aanbesteding. Daarnaast is er aandacht voor externe ontwikkelingen die op de organisatie afkomen, zoals de samenhangende objectenregistratie (SOR), landelijke voorzieningen, gegevensuitwisseling via de common ground gedachten. Ook enkele interne ontwikkelingen zijn opgenomen zoals het digitaal werken. Het doorvoeren van verbeteringen in het kader van informatie- en archiefbeheer zijn noodzakelijk om dit mogelijk te maken. De aanschaf van een Document Management Systeem c.q Record Management systeem is daarvoor nodig. Eind 2020 is gestart met de (voorbereiding van) de Europese aanbesteding.

Standaardisatie

Op dit moment zijn er veel varianten die als heffingsgrondslag voor de verschillende belastingsoorten gelden. Dit maakt het inrichten van de processen, inclusief automatisering hieromheen, ingewikkeld. Maatwerk, work-arounds en meer zijn hiervoor nodig. Op 6 juli 2020 heeft een strategisch overleg tussen het DB en MT van BsGW plaatsgevonden. Standaardisatie was een van de onderwerpen waarover gesproken is. Het DB heeft gevraagd om de uitgangspunten hiervoor op te schrijven en van daaruit de te zetten stappen in kaart te brengen.

De hoofdpogaven van standaardisering gaat om de vraag 'Hoe kan BsGW tegen lagere kosten een gelijkblijvende of hogere service bieden aan de deelnemers'. Maar zeker ook de bestuurlijk veel gestelde vraag 'Hoe krijgen deelnemers meer grip en sturing op kosten' wordt hiermee beantwoord: door vooraf te gaan bepalen welke producten in welke vorm/variant tegen welke prijs door een deelnemer worden afgenomen. Omdat deze opgave meerdere aspecten kent, zullen deze worden

benoemd en beschreven. Beleidsvrijheid, maakbaarheid, juridische juistheid maar ook toekomstige ontwikkelingen spelen hierbij een rol; naast de verdeling van deze kosten.

De inzichten die bij de eerste stappen van dit gehele proces verkregen worden, zullen een belangrijke rol spelen in de aanbesteding van de belastingapplicatie die BsGW in 2022 moet aanbesteden. Omdat het hierbij steeds meer gaat over SaaS-oplossingen (software als een service, waarbij workarounds en aanpassingen niet mogelijk of niet wenselijk zijn), is tijdig inzicht van belang.

Gezien het gegeven dat BsGW haar belastingpakket moet gaan aanbesteden, zal de planning van de standaardisatie terug moeten rekenen vanaf de (Europees) aanbesteding voor de belastingapplicatie per 2022. Logisch gevolg hiervan is dat tenminste de contouren van de uitgangspunten eind 2020 al in beeld komen.

Gezien het feit dat er liefst 13 scenario's zijn uitgewerkt als mogelijke kostenverdeelmethodes bij de start van BsGW, zal het nog een opgave worden om te komen tot herijking van de huidige kostenverdeelmethodiek. Het advies vanuit BsGW is om een eventuele nieuwe kostenverdeelmethode door een externe partij op te laten stellen. Qua moment van herijking adviseert BsGW om dit pas te doen op het moment dat alles rondom standaardisatie zijn beslag heeft gekregen en het basispakket een feit is. Daarmee ontstaat namelijk de kans om de nieuwe verdeelmethodiek toe te passen op een (in de toekomst) lagere bijdrage en is het eenvoudiger de heroverweging te maken als er meer voordeel te verdelen is.

Besluitvorming staat gepland eind 2021/medio 2022. Dat de kosten voor de baten uitgaan is evident, echter thans is nog niet duidelijk wat de financiële impact op de begroting 2022 zal zijn.

5.2 Mogelijke ontwikkelingen

De volgende mogelijke ontwikkelingen hebben invloed op de bedrijfsvoering en de kosten van BsGW, maar zijn niet opgenomen in de begroting 2022:

Fiscale Vereenvoudigingswet 2017

In het kader van belastingvereenvoudiging is op 21-12-2016 de Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 aangenomen, die op 1 januari 2017 in werking is getreden. Dit is een rijksregeling die zijn weerslag kan hebben op diverse andere regelingen, zoals de Invorderingswet 1990.

Tot 2017 was er een aparte rechtsgang met betrekking tot eventuele geschillen over uitstel van betaling en kwijtschelding, namelijk administratief beroep bij het bestuursorgaan. Dit betekent dat dit de enige (en laatste) mogelijkheid was ten aanzien van deze twee procedures.

In de Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 wordt aangesloten op de reguliere rechtsbescherming. Dit betekent dat er in eerste instantie bezwaar ingediend kan worden en vervolgens beroep kan worden ingesteld bij de bestuursrechter (bij de rechtbank (in eerste aanleg), het gerechtshof (in hoger beroep) en de Hoge Raad (in cassatie)).

De Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 is een rijksregeling. Indien deze wijzigingen ook voor decentrale overheden worden geformaliseerd, leidt dit tot extra werkzaamheden bij BsGW. Er worden immers extra rechtsbeschermingsstappen in de procedure ingebouwd: bezwaar, hoger beroep en cassatie. Daarnaast zal dit naar verwachting leiden tot een (forse) toename van de proceskostenvergoedingen. In de huidige situatie kan geen aanspraak worden gemaakt op de proceskostenvergoeding. Dit is wel het geval indien de procedures onder de reguliere rechtsbescherming van bezwaar en beroep (rechtbank) gaan vallen. Daarnaast leidt deze nieuwe wetgeving wellicht tot een nieuwe markt voor de zogenaamde beroepsmatige gemachtigden (eventueel op 'no cure, no pay' basis) om namens burgers bezwaar/beroep te maken waarbij deze gemachtigden de tegemoetkoming proceskosten als mogelijke inkomsten zien.

Vanwege eenvoud en eenduidigheid voor de belastingbetaler hebben de decentrale overheden sinds jaar en dag als uitgangspunt bij formele invorderings- en kwijtscheldingswetgeving dat zij het beleid van het Rijk volgen, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om daarvan af te wijken.

De reactie van de commissie Invordering van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op de wet is dat deze weliswaar voorziet in een verbetering van de rechtsbescherming voor de verzoeker en een eenduidige werkwijze van afdoening ten opzichte van andere werkprocessen, maar dat de voorgestelde wijziging een forse (werk)druk met zich mee zal brengen bij zowel de kwijtschelding verlenende organisaties als de rechterlijke macht.

De beoogde inwerkingtreding voor de lokale overheden betreffende het onderdeel wijziging rechtsbescherming bij verzoeken uitstel van betaling en kwijtschelding was 1 januari 2019 maar is inmiddels opgeschort naar op zijn vroegst 1 januari 2022.

In de huidige begroting van BsGW zijn dan ook geen proceskostenvergoedingen als gevolg van eventuele geschillen over uitstel van betaling en kwijtschelding opgenomen.

Voortgang implementatie Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister

Het invorderingsproces gaat wijzigen

Grip op de invorderingspraktijk van overheden is politiek actueel nu de Ombudsman vaststelt dat veel mensen met betalingsproblemen er verder door in het nauw worden gebracht. Om mensen met schulden beter te helpen, gaat op 1 januari 2021 de nieuwe Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv) in werking. De beslagvrije voet – het bedrag waar schuldeisers niet aan mogen komen – blijkt in de praktijk vaak te laag te worden vastgesteld. Veel mensen met schulden komen daardoor onder het absolute bestaansminimum terecht, ook omdat schuldeisers niet van elkaar weten dat ze beslag leggen op hetzelfde inkomen. De nieuwe wet moet hier verandering in brengen. VNG Realisatie heeft in een Impactanalyse onderzocht wat de Wvbvv gaat betekenen voor gemeenten en welke acties zij moeten ondernemen om volgens deze wet te gaan werken.

BsGW zal dus op dit vlak meer moeten samenwerken met onder andere sociale diensten en schuldhulpinstanties om mensen wegwijs te maken in de wetgeving en de mogelijkheden van kwijtschelding.

Het berekenen van de beslagvrije voet wordt na invoering van de wet eenvoudiger en uniform door middel van een digitale rekentool. Omdat zowel softwareontwikkelaars als een groot aantal organisaties hebben aangegeven voor onderdelen van hun proces een volledige inwerkingtreding per 1 januari 2021 niet te gaan halen komt er mogelijk een overgangstermijn in de wet. De nieuwe beslagvrije voet heeft als gevolg dat het invorderingsproces aangepast moet worden.

Er wordt daarnaast bij samenloop van meerdere beslagen één coördinerend deurwaarder aangewezen die de beslagvrije voet berekent, de betalingen regelt en communiceert met de schuldenaren en andere schuldeisers. VNG Realisatie start een implementatietraject om te ondersteunen bij de invoering van de Wvbvv.

Een achterliggende ambitie is ook meer en eerder contact, wat er uiteindelijk aan gaat bijdragen dat bijvoorbeeld stapeling van schulden wordt voorkomen. Hier gaan de kosten zoals de te investeren tijd in maatwerk voor de baten uit. Bovendien zal een deel van de (financiële) voordelen niet bij BsGW belanden maar bij de gemeenten, omdat hier bijvoorbeeld schuldhulpverlening trajecten worden voorkomen.

In de verschillende rapporten wordt aangegeven dat de kosten die hierbij komen, zoals een tarief per berekening, uitwisseling van gegevens en realiseren van real-time koppelingen niet zondermeer op de schuldenaar doorberekend mogen worden.

Verbreding beslagregister

Gekoppeld aan het programma 'Verbreding beslagregister' werkt de staatssecretaris aan het wetsvoorstel 'Stroomlijning keten voor derdenbeslag'. Inmiddels is de internetconsultatie gesloten en worden de reacties verwerkt.

Het is de bedoeling dat overheidsorganisaties en deurwaarders informatie uitwisselen over beslagen en verrekeningen van mensen met schulden. Op basis van deze informatie kunnen zij bij de vaststelling

van de beslagvrije voet en bij het leggen van beslag beter rekening houden met reeds lopende beslagen en verrekeningen. Dit zorgt in het verlengde van de nieuwe beslagvrije voet voor een betere borging van het bestaansminimum van de schuldenaar. De met het wetsvoorstel te realiseren gegevensuitwisseling maakt het daarnaast ook mogelijk om in bepaalde gevallen een afweging te maken met betrekking tot de proportionaliteit van een beslaglegging. Hierdoor wordt voorkomen dat een schuldenaar te maken krijgt met onnodige kosten. De organisaties die gaan deelnemen aan de gegevensuitwisseling zijn uitgenodigd de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel te toetsen. De inhoud van de consultatiereacties en uitvoeringstoetsen bepalen mede de datum van de inwerkingtreding. Het wetsvoorstel wordt rond het einde van 2020 aan de Tweede Kamer aangeboden.

Herziening beslag- en executierecht

De "Wet van 3 juni 2020 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Faillissementswet in verband met de herziening van het beslag- en executierecht (Stb. 2020, 177)" beoogt het bestaansminimum van schuldenaren te beschermen, beslag en executie efficiënter te maken en te voorkomen dat beslag en executie uitsluitend als pressiemiddel worden ingezet.

De wet is als een prioritair voorstel behandeld en nu is besloten voor een snelle stapsgewijze inwerkingtreding. De nieuwe wet betekent dat nogal wat wijzigingen in het invorderingsbeleid en uitvoeringsproces moeten worden doorgevoerd.

Naast deze wetswijzigingen en landelijke ontwikkelingen staan ook nog op het programma de uitbreiding van de toepassing van de overheidsvordering en de recentelijk geïntroduceerde 'betalingsvordering': een (vereenvoudigd) derdenbeslag door de ambtenaar belast met de invordering waarbij inzet van de belastingdeurwaarder niet altijd meer noodzakelijk lijkt.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben naar verwachting (financiële) gevolgen voor de begroting 2022 van BsGW. Meer inzicht op de (financiële) effecten hiervan wordt in de loop van 2021 verwacht, mede ingegeven door het feit dat er mogelijk een overgangstermijn in de wet wordt opgenomen.

Op basis van de huidige contouren is echter al evident dat, wil BsGW tegemoetkomen aan deze wettelijke eisen, er investeringen gedaan moeten worden in specifieke software en gegevensuitwisseling (€ 250.000, -), naast uitbreiding van capaciteit met minimaal 1 fte.

Overigens kan dit niet los gezien worden van de waarschijnlijk positieve impact op de (gemeentelijke) schuldhelpverlening.

Gezien het maatschappelijke belang is BsGW voornemens om in overleg te gaan met de individuele deelnemers.

Lagere opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente

Als gevolg van COVID-19 zijn in 2020 op verzoek van de deelnemers van BsGW verschillende maatregelen genomen om met name de ondernemers, die zijn getroffen door deze pandemie, te ontzien, zoals:

- kosteloze betalingsherinnering,
- coulance met betrekking tot aanvraag betalingsregeling,
- lage invorderingsrente (0,01% in plaats van 4%).

Dit heeft geresulteerd in lagere opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente in 2020 ad. € 800 duizend. De gevolgen van COVID-19 op de langere termijn zijn op dit moment moeilijk in te schatten en daarom ook niet meegenomen in de begroting.

Mocht bestuurlijk worden gekozen (een deel van) de COVID-maatregelen te continueren, dan heeft dit uiteraard gevolgen voor de begroting van BsGW, tot uitdrukking komend in lagere opbrengsten vervolgingskosten en invorderingsrente, en zal dit leiden tot een eventuele (tussentijdse) begrotingswijziging.

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

Door de recente decentralisaties vanuit het Rijk, is het aantal taken waar de gemeenten voor staan toegenomen, terwijl bij die verschuiving de financiële ruimte die gemeenten krijgen niet mee is ontwikkeld. Tijdens het debat over de inning door de Belastingdienst op 21 juni 2018 heeft de staatssecretaris van Financiën aangegeven verbeteringen in het belastingstelsel in kaart te brengen voor de volgende kabinetsperiode. Doel is om begin 2020 concrete bouwstenen en voorstellen voor verbeteringen en vereenvoudigingen van het stelsel op te leveren. Naast schuiven tussen grondslagen en tarieven op rijksniveau behoort een verschuiving naar een ruimer gemeentelijk belastinggebied tot de mogelijkheden.

Hoewel een wezenlijke wijziging dan wel toevoeging van belastingsoorten vergaande gevolgen kan hebben voor de bestaande processen binnen BsGW en zelfs voor de kostenverdeelmethode, is een dergelijke wijziging op korte termijn niet te verwachten.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De vereenvoudiging heeft ook tot gevolg dat er meer vergunningsvrij gebouwd of verbouwd kan worden. BsGW zal hierdoor minder informatie over wijzigingen in de leefomgeving kunnen halen uit vergunningen en meldingen.

Teneinde deze veranderingen te kunnen faciliteren, wordt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgezet en stapsgewijs ontwikkeld. Het DSO dient per 2024 volledig operationeel te zijn. BsGW raadpleegt momenteel andere bronnen zoals bijvoorbeeld luchtfotovergelijking. BsGW voorziet dan ook dat de verwerking van de vergunningsvrije bouwmutaties arbeidsintensiever is dan de huidige werkwijze, zeker in de overgangperiode. In het kader van het project waarderen op gebruiksoppervlakte heeft er een nul-meting/mutatiedetectie plaatsgevonden waardoor deze mutaties in beeld worden gebracht. Voor de toekomst zullen hierover afspraken gemaakt dienen te worden. Een en ander ligt in lijn met de beheerfase van het project waarderen op gebruiksoppervlakte én in het verlengde van de uniforme objectenregistratie.

Samenwerking / nieuwe deelnemers in BsGW

Schaalvergroting op het gebied van belastingheffing en invordering heeft zowel financieel als qua kwaliteit van de dienstverlening een heel direct effect. Waterschap Limburg en 29 Limburgse gemeenten zijn onderdeel van de samenwerking. Slechts twee gemeenten in het werkgebied van BsGW zijn geen deelnemer. Eventuele groei heeft dan ook geen groot toekomstig (financieel) effect voor de zittende deelnemers.

Uniforme samenhangende objectenregistratie (SOR)

Een samenhangende objectenregistratie is een uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid die zich voor gebruikers als één registratie gedraagt. Daaronder verstaan we objecten die in het terrein zichtbaar zijn, zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en bomen, terreindelen, aangevuld met enkele (administratieve) objecten als woonplaatsen, gemeentegrenzen en openbare ruimten. In de objectenregistratie gaan in ieder geval de objecten van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) op. Daarnaast is het de bedoeling dat ook het gedeelte van de WOZ-administratie waarin objectgegevens zijn opgenomen en een aantal basisgegevens uit aanpalende registraties in de objectenregistratie worden opgenomen.

Ook het project waarden op gebruiksoppervlakte toont aan dat de WOZ-data alleen in samenhang met de BGT en de BAG kan plaatsvinden. Naast de ketenprocessen met betrekking tot bouw- en sloopvergunningen, is jaarlijkse mutatiedetectie op basis van luchtfoto's en puntenwolken noodzakelijk om de administratieve en geometrische data actueel en in lijn te houden. Kortom, de trigger van de beheerprocessen van WOZ, BAG en BGT zijn vaak hetzelfde. Het is dan ook het onderzoeken waard of dit niet centraal belegd zou moeten worden.

Gevolgen samenhangende objectregistratie voor gemeenten, gemeentehuizen en BsGW

De ontwikkeling naar een samenhangende objectregistratie heeft gevolgen voor zowel BsGW als voor haar deelnemers en aan de deelnemers gelieerde partijen zoals gegevenshuizen. Het is inefficiënt en onwenselijk om op meerdere plaatsen dezelfde of nagenoeg dezelfde gegevens te verzamelen en te verwerken. Dit staat immers haaks op de doelstelling van juist één unieke registratie.

Door de samenhangende objectregistratie centraal te organiseren zal – naast de te behalen schaalvoordelen – de kwaliteit en de continuïteit beter gewaarborgd worden.

In juni 2020 heeft het dagelijks bestuur aangegeven een businesscase op te laten stellen door een onafhankelijk adviesbureau met betrekking tot de vraag waar en hoe de samenhangende objectenregistratie voor de deelnemers het beste belegd kan worden.

De kosten voor het uitvoeren van de businesscase zullen binnen de begroting van BsGW opgevangen worden danwel (afhankelijk van de vervolgstappen voortvloeiend uit deze businesscase) worden opgenomen in een projectbegroting.

Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel

De Commissie Aanpassing Belastingstelsel (CAB) van de Unie van Waterschappen onderzoekt of het huidige belastingstelsel van de waterschappen op de middellange termijn houdbaar is. Tevens wordt de toekomst van kwijtschelding daarbij onderzocht. Landelijk is de trend zichtbaar dat het aantal huishoudens dat kwijtschelding aanvraagt en krijgt toegekend toeneemt. Dit leidt tot een steeds grotere last bij een beperkt aantal belastingplichtigen.

In mei 2018 is het definitieve rapport van de commissie opgeleverd, met voorstellen tot wijziging van de waterschapsbelastingen. Een nieuw belastingstelsel voor de waterschappen gebaseerd op het principe 'de vervuiler betaalt en de gebruiker betaalt'. Op basis van de bevindingen van de commissie heeft het Uniebestuur in juni 2018 een voorstel voor een nieuw belastingstelsel voorgelegd aan de

waterschappen. Dit voorstel is op basis van de inbreng van de waterschappen in oktober 2018 nog een keer aangepast, echter in december 2018 bleken de waterschappen niet gelijk te denken over de urgentie van de aanpassingen en de manier waarop het belastingstelsel zou moeten worden aangepast.

In de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen van 13 december 2019 is besloten dat het traject om tot een aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen te komen een vervolg krijgt. Het vervolgtraject vindt plaats onder aansturing van een bestuurlijke stuurgroep van de 21 waterschappen. Op 6 oktober 2020 heeft de stuurgroep zijn definitieve voorstellen vastgesteld. De voorstellen zijn nu in beraad bij de waterschapsbesturen en in de Ledenvergadering van de Unie van 11 december a.s. zullen de waterschappen erover besluiten. Daarna zal de Unie de minister van Infrastructuur en Waterstaat vragen om het wetgevingstraject te starten. Het zal naar verwachting nog enkele jaren duren voordat er een nieuw stelsel is op basis waarvan de waterschappen en hun belastingorganisaties belasting kunnen heffen.

Waardering zonnepanelen voor de WOZ-waarde

De aanleiding voor een nader onderzoek vormde de vraag welke invloed de waarde van zonnepanelen en andere maatregelen die duurzaamheid bevorderen heeft op de waardebepaling van een object in het kader van de wet WOZ.

Volgens de Waarderingskamer is het niet mogelijk om zonnepanelen buiten de WOZ-waarde te laten, echter kunnen gemeenten wel zonnepanelen vrijstellen van de onroerendezaakbelasting.

BsGW heeft de deelnemers in het najaar 2018 laten weten dat we de zonnepanelen niet in beeld hebben. Zonnepanelen of andere maatregelen die duurzaamheid bevorderen worden niet apart als onderdeel geregistreerd.

Op 4 april 2019 antwoordde de Staatssecretaris van Financiën dat de Gemeentewet op het beleidsterrein ligt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het daarom niet aan hem is om een dergelijk voorstel te ontwikkelen. Daarom heeft hij het verzoek van de Tweede Kamer om een voorstel te ontwikkelen waarmee zonnepanelen standaard buiten de grondslag van de OZB gehouden worden, overgedragen aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het Ministerie van BZK gaat samen met de VNG in kaart brengen wat de gevolgen van het buiten de OZB laten van zonnepanelen zijn voor de WOZ-administratie van gemeenten en voor de inwoners. (AB 27-6-2019)

Met het oog op een eventuele toekomstige landelijke regeling, in combinatie met de ingewikkelde uitvoering van een vrijstelling voor zonnepanelen, adviseert de VNG om niet op korte termijn tot de vrijstelling over te gaan.

Vergroening belastingen

Er is momenteel veel aandacht voor het *vergroenen* van belastingen. Te denken valt hierbij aan begunstigend beleid voor het vaststellen van belastingtarieven indien belanghebbenden maatregelen treffen om bij te dragen aan een beter milieu.

Concrete ideeën hierin zijn minder rioolbelasting indien tuinen worden vergroend door bestrating achter wege te laten en het afkoppelen van regenwaterafvoer op het riool.

Indien deelnemers verordeningen hierop willen aanpassen, is het raadzaam om al in een vroeg stadium aandacht te hebben voor het – in samenwerking met BsGW – in kaart brengen van de (financiële) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van deze maatregelen. Het hiervoor genoemde standaardisatietraject mag hierbij niet uit het oog worden verloren.

Voor dit moment is het aan te bevelen om in de betreffende verordeningen nog niets vast te leggen met betrekking tot maatregelen die de duurzaamheid bevorderen. Er heerst nog te veel onduidelijkheid.

BsGW adviseert gemeenten om burgers en bedrijven op een andere manier tegemoet te komen indien deze energiebesparende maatregelen nemen. Wanneer nu nog niets in de verordeningen opgenomen wordt kunnen extra bezwaren/beroepen en de mogelijk daarmee samenhangende proceskosten voorkomen worden. Wordt er wel iets vastgelegd in de verordeningen, dan kan er voor beroepsmatig gemachtigden, die zich gespecialiseerd hebben in het voeren van procedures tegen WOZ-waarden, een vruchtbaar klimaat ontstaan.

Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB

Door een aangenomen amendement (14-11-2018) van Omtzigt op het Belastingplan 2019 hebben gemeenten de vrijheid gekregen om voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere 'instellingen van sociaal belang' het woningtarief voor de OZB te rekenen in plaats van het vaak hogere tarief voor niet-woningen.

Deze voorgestelde wetswijziging roept veel vragen op die niet eenvoudig te beantwoorden zijn.

Het is namelijk de vraag of de toepassing van het lagere ozb-tarief wel het juiste middel is ter ondersteuning, gelet op de uitvoerbaarheid en mogelijke rechtsongelijkheid die door de maatregel ontstaat. Te meer er ook andere mogelijkheden beschikbaar zijn zoals het verstrekken van een subsidie.

Naar aanleiding van de vragen die hierover zijn gesteld en de reactie van de Minister geeft de VNG aan dat de mogelijkheid bestaat dat er een wetswijziging nodig is om een einde te maken aan de onduidelijkheid. Dit traject heeft een doorlooptijd van ongeveer 2 jaar.

Het toepassen van tariefdifferentiatie brengt namelijk financiële risico's met zich mee en kan leiden tot juridische procedures. Omdat de risico's thans niet goed te overzien zijn, adviseert de VNG te wachten met het toepassen van tariefdifferentiatie tot de gewenste duidelijkheid er is. Minister Ollongren (BZK) heeft de vragen beantwoord en zij gaat met de VNG op zoek naar mogelijke en wenselijke oplossingen. Dit gebeurt op basis van een inventarisatie van de VNG van de door gemeenten ervaren knelpunten. Feit blijft dat zolang de betreffende wetgeving aan de voorzijde niet wordt afgedicht het risico op een substantieel aantal gerechtelijke procedures en proceskostenvergoedingen hoog is.

Archiefwet

Archiveren van overheidsinformatie is niet vrijblijvend. De Archiefwet verplicht elke overheidsorganisatie om haar informatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden, en te vernietigen wanneer de bewaartermijn is verlopen. Waarom? Omdat de informatie van belang is bij:

de uitvoering van onze taken, het afleggen van verantwoording, bewijsvoering/rechtszekerheid t.a.v. burgers en bedrijven, behoud van historisch erfgoed.

Een goede, geordende en toegankelijke staat van de archiefbescheiden stelt de organisatie in staat altijd open en transparant te zijn over haar besluitvorming.

De Archiefwet 1995, het Archiefbesluit 1995 en de Archiefregeling bevatten kaders waarin deze verplichting nader is uitgewerkt.

In 2020 heeft provincie Limburg vanuit haar rol als toezichthouder een onafhankelijke archiefinspectie uitgevoerd. In het advies van het provinciaal toezicht zijn vijf verbeterpunten benoemd, te weten:

- Een werkend kwaliteitssysteem voor het beheer van archiefbescheiden;
- Een geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden;
- Een tijdige vernietiging en overbrenging;
- Een adequate beheer- en bewaaromgeving;
- Een adequate horizontale verantwoording.

Op dit moment heeft BsGW een aantal actiepunten gericht op optimaal invulling geven aan de Archiefwet. Daarnaast neemt de digitalisering een toevlucht en stellen ook andere (externe) wetten eisen aan ons informatiebeheer. De Wet openbaarheid van bestuur (Wob), de Wet open overheid (Woo) en de Wet hergebruik van overheidsinformatie (Who) verplicht overheidsorganisaties om de informatiehuishouding op orde te brengen.

De bevindingen uit deze inspectie worden opgepakt en waar mogelijk hieruit voortvloeiende kosten zullen worden meegenomen in de ICT-aanbesteding.

6. Investeringsen

MIP 2020 (2021-2025) BsGW (bedragen x 1.000)	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Totaal 2022-2026
Innovatie en Procesoptimalisatie	300	300	300	300	300	1.500
Totaal BsGW	300	300	300	300	300	1.500

Voor het jaar 2022 is in het MeerjarenInvesteringsProgramma (MIP) 2022-2026 een krediet voor innovatie en procesoptimalisatie opgenomen. In het laatste kwartaal van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, benoemt BsGW de deelprojecten voor het investeringskrediet 2022.

7. Financieel meerjarenperspectief

7.1 Ontwikkeling netto kosten BsGW en bijdragen deelnemers

Eén van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie. Wat is de toegevoegde waarde van BsGW en wat het heeft opgebracht?

In deze paragraaf wordt dit toegelicht vanuit twee invalshoeken: de ontwikkeling van zowel de netto-kosten van de organisatie BsGW als de bijdragen aan BsGW van de deelnemers.

Ontwikkeling netto kosten BsGW

Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is altijd geweest: sober en doelmatig.

BsGW heeft zich in de eerste 6 jaar na de verzelfstandiging gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van 12% en heeft in de jaren 2012-2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers. De totale gerealiseerde kostenreductie loopt hiermee op tot € 1,565 miljoen per jaar. Daarnaast zijn nog enkele kostenreductieprogramma's doorgevoerd, waardoor de netto kosten nog eens met € 1,284 zijn gedaald. BsGW heeft dit bewerkstelligd via efficiencyverbeteringen van de werkprocessen en aanbestedingstrajecten.

Tevens heeft BsGW kostenverlagingen behaald uit het schaaffect door het toetreden van nieuwe deelnemers in BsGW voor in totaal 5,675 miljoen.

Kostenreductie (bedragen x 1000)	Begroting											Totaal reductie
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Taakstellende kostenreductie		179	204	282	300	300	300					1.565
Extra kostenreductie	1.171	66				10	9	28				1.284
Schaalvoordeel toetreders 2012		229										229
Schaalvoordeel toetreders 2013			888	597								1.485
Schaalvoordeel toetreders 2014				2.665	75							2.739
Schaalvoordeel toetreders 2015					1.182							1.182
Schaalvoordeel toetreders 2021											40	40
Totale kostenreductie	1.171	474	1.092	3.543	1.557	310	309	28	0	0	40	8.523

De totale, cumulatieve verlaging van de netto-kosten in de begroting van BsGW vanaf 2011 loopt op hiermee op tot € 8,523 miljoen in 2021.

Bijdragen van de deelnemers

Een andere manier om de toegevoegde waarde van BsGW te presenteren, is om ook de uitvoeringskosten van de deelnemende partijen te bekijken, voor de toetreding tot BsGW.

Dit voordeel is berekend door de uitvoeringskosten van de toetredende partij volgens de nulmeting te vergelijken met de bijdrage aan BsGW volgens de jaarlijkse bestuursbegroting.

Met nulmeting wordt het onafhankelijke onderzoek naar uitvoeringskosten, fte en productieaantallen bedoeld dat bij elke afzonderlijke deelnemer voorafgaand aan de samenwerking is uitgevoerd.

In de volgende tabel samengevat:

Financieel voordeel BsGW

Bedragen * € 1.000,-	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totale bijdrage deelnemers	7.246	8.302	11.553	15.840	18.467	18.457	20.067	17.487	17.466
Nulmeting geïndexeerd met 1,5% inflatiecorrectie	9.642	10.451	17.527	27.831	33.816	34.323	34.838	35.361	35.891
Besparing nettokosten a.g.v. s	2.396	2.149	5.974	11.991	15.349	15.866	14.771	17.874	18.425
Cumulatief financieel voordeel	2.396	4.545	10.519	22.510	37.859	53.725	68.496	86.370	104.795

In de tabel worden de bijdragen van de deelnemers weergegeven voor wat betreft:

- bijdrage in de netto kosten volgens de vastgestelde begroting (swijzigingen)
- bijdrage in de implementatiekosten bij toetreding, incl. het Libel-traject
- aanvulling weerstandsvermogen

Er is in dit overzicht geen rekening gehouden met de eenmalige en/of tijdelijke kosten die noodzakelijk waren om de samenwerking te realiseren (frictiekosten deelnemer).

Deze totale bijdragen worden afgezet tegen de uitvoeringskosten van de deelnemers vóór de toetreding tot BsGW, geïndexeerd met 1,5% inflatiecorrectie per jaar.

Structureel wordt vanaf 2015 een jaarlijkse reductie van de uitvoeringskosten gerealiseerd rond € 16 miljoen voor alle deelnemers ten opzichte van hun oorspronkelijke uitvoeringskosten. Het totale, cumulatieve voordeel loopt tot en met 2019 op tot ruim € 104 miljoen.

Toekomstige kostenbesparingen Ondernemings- en ontwikkelplan 2018-2020

BsGW voert, naast de reguliere bedrijfsvoering, momenteel een separaat traject uit, zijnde het ondernemings- en ontwikkelingsplan BsGW 2018-2020 (AB 14-12-2017). Na een fase van groei is het aantal deelnemers in het samenwerkingsverband BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen in het laatste jaar geconsolideerd. Na de verzelfstandiging in 2011 groeide BsGW in slechts vier jaar tijd uit naar het huidige samenwerkingsverband waarin 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers vraagt om een herijking van de organisatie.

Herijking binnen BsGW zal fundamenteel ingrijpen in de huidige structuur en werkwijze. Tegelijkertijd is actie vereist om de verbetering en continuïteit van de werkprocessen te borgen. Voor dit ontwikkeltraject is in eerste instantie een investerings- en ontwikkelbudget benodigd van € 4 miljoen. De dekking voor deze investering kan worden gevonden in de op termijn te realiseren structurele reductie van de netto-kosten. Zoals uit het ondernemingsplan blijkt, committeert BsGW zich aan een taakstellende formatiereductie van 20 fte. Dit leidt uiteindelijk tot een verlaging van de bijdrage voor de deelnemers van € 1,3 miljoen op jaarbasis. Eind 2024 zal de formatiereductie 100% geëffectueerd zijn. In de jaren 2025-2027 wordt deze formatiereductie ingezet als dekking voor de projectkosten OOP. Vanaf 2028 zal deze structurele personele kostenreductie leiden tot lagere bijdragen van de deelnemers.

Het ondernemingsplan raakt de meerjarenbegroting 2022-2026 van BsGW daarom niet en vormt daarmee geen onderdeel van deze kadernota 2022.

7.2 (Financiële) effecten kadernota 2022

De basis voor de begroting 2022 is de jaarschijf 2022 uit de vastgestelde meerjarenbegroting 2021-2025, rekening houdend met de nieuwe wijze van kostenverdeling (AB 25 juni 2020).

Per saldo stijgen de netto-kosten 2022, en daarmee ook de bijdragen van de deelnemers, met minimaal € 1,846 miljoen ten opzichte van de begroting 2021 als gevolg van de volgende posten:

- Loonindexering € 403 duizend;
- Indexering goederen en diensten € 150 duizend;
- Proceskostenvergoeding € 960 duizend;
- Regieportaal € 333 duizend.

In de volgende tabel worden de ontwikkelingen en kostenreducties voor 2022 weergegeven, waar mogelijk zijn de financiële effecten hiervan gekwantificeerd.

Ontwikkelingen begroting 2022	Effect op netto kosten 2022 t.o.v. begroting 2021
Zekere ontwikkelingen - Indexering salarissen en inflatie - Proceskosten - Stimuleringsregeling - Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase regieportaal - Visie op Dienstverlening - Informatievoorziening en ICT - Standaardisatie	+ € 553.000,- + € 960.000,- - kostenneutraal + € 333.000,- - geen - onbekend - onbekend
Mogelijke ontwikkelingen - Beleid COVID-19: opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente - Fiscale vereenvoudingswet - Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister - Verruiming gemeentelijk belastinggebied - Omgevingswet - Samenwerking nieuwe deelnemers - Uniforme (samenhangende) objectenregistratie (SOR) - Unie van Waterschappen: onderzoek belastingstelsel - Waardering zonnepanelen voor de WOZ waarde - Vergroening belastingen - Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB - Archiefwet	- € 800.000,- - vooralsnog niet + € 250.000,- + 1 fte min. - vooralsnog niet - onbekend - vooralsnog niet - onbekend - onbekend - vooralsnog niet - vooralsnog niet - vooralsnog niet - onbekend

Bijlage 1: producten-aantallen kostenverdeelmethode

Verdeelsleutels per deelnemer	aantal aanslagregels	aantal WOZ-objecten	aantal biljetten	aantal klantcontacten	aantal aanslagregels parkeerbelasting	aandeel in de productkosten	aandeel in de productkosten (GDI)
Gemeente Beek	31.000	8.250	15.000	3.442	0	1,09%	0,55%
Gemeente Beekdaelen	70.717	17.887	36.552	7.617	0	2,38%	1,21%
Gemeente Beesel	26.851	7.628	8.311	2.833	0	0,98%	0,50%
Gemeente Bergen	24.650	6.500	9.100	2.800	0	0,87%	0,44%
Gemeente Brunssum	65.100	16.350	18.800	6.073	0	2,15%	1,09%
Gemeente Echt-Susteren	66.115	17.500	14.000	6.698	0	2,30%	1,17%
Gemeente Eijsden-Margraten	108.165	13.247	50.278	5.217	0	2,08%	1,06%
Gemeente Gennep	45.426	8.507	14.826	3.595	0	1,21%	0,62%
Gemeente Gulpen-Wittert	25.204	7.741	7.475	3.012	0	0,99%	0,50%
Gemeente Heerlen	209.000	54.700	59.500	18.515	6.100	7,51%	3,81%
Gemeente Kerkrade	147.101	28.106	50.707	8.481	716	3,86%	1,96%
Gemeente Landgraaf	80.300	19.750	23.700	7.918	0	2,64%	1,34%
Gemeente Leudal	50.500	18.000	17.000	7.634	0	2,28%	1,16%
Gemeente Maasgouw	50.000	12.500	14.900	5.054	0	1,67%	0,85%
Gemeente Maastricht	276.000	69.600	69.750	25.316	0	9,15%	4,64%
Gemeente Meerssen	76.686	9.572	10.477	4.190	900	1,61%	0,82%
Gemeente Mook en Middelaar	16.184	4.221	11.319	1.633	0	0,55%	0,28%
Gemeente Nederweert	31.350	8.200	14.100	3.400	0	1,08%	0,55%
Gemeente Peel en Maas	59.200	22.100	21.900	8.983	0	2,77%	1,40%
Gemeente Roerdalen	38.500	11.000	13.000	4.493	0	1,43%	0,73%
Gemeente Roermond	100.500	30.000	36.500	11.575	4.000	4,14%	2,10%
Gemeente Simpelveld	22.550	5.700	6.600	2.270	0	0,76%	0,38%
Gemeente Sittard-Geleen	212.000	51.900	70.500	19.554	4.325	7,19%	3,65%
Gemeente Stein	71.500	12.900	12.500	5.330	0	1,86%	0,95%
Gemeente Vaals	33.100	6.300	15.600	2.050	0	0,86%	0,43%
Gemeente Valkenburg	26.735	9.846	8.665	3.465	0	1,21%	0,61%
Gemeente Venlo	165.000	56.000	53.000	51.500	17.000	9,83%	4,99%
Gemeente Voerendaal	25.300	6.250	7.300	2.634	0	0,84%	0,43%
Gemeente Weert	74.181	25.079	25.902	10.106	4.235	3,49%	1,77%
Waterschap Limburg	1.800.000	0	594.000	198.500	0	21,23%	60,00%
Totaal verdeelsleutels BsGW	4.028.915	565.334	1.311.262	443.887	37.276	100%	100%